

Illyés Gyula szavai visszajárnak bennem gyakran: „A valamire való embernek minden alkalom jó arra, hogy találkozzon.” A találkozás megvolt és úgy láttam, hogy mi „valamire való emberek voltunk.” Az este a Duna Tv-ben a hősök napját mutatták Budapesten. Úgy érzem, hogy az a mi napunk is volt, hisz a félszázadnyi időben, a gerinc- és jellemet törő esztendőkből csendes hősök voltunk, melyhez a biztatást ez iskola szelleme adta. S ha majd az örökélet hajójában fogunk elfeküdni, a csendes hősök is hősi halottjai lesznek ennek az iskolának. Addig Hirohito japán császár szavai erősítsenek iskolánk szellemi örökségében, ki akkor mondta ezeket, mikor látszólag minden összeomlott: „Legyél bátor és hű / Mint a fenyő / Mely színét akkor sem változtatja, / Mikor a hó / Az ágát / A földre nyomja.” Ámen.

PAP LÁSZLÓ

JÉZUS A BŰNÖSÖK BARÁTJA

Mt 9,11-13

Jézus tudatában van annak, hogy megbiztatásának csak úgy tud eleget tenni, ha segítségeket szerez magának. Máté - a vámszedő - elhívásával kezdődik a sor, s ma már teljes mértékben értjük, hogy miért is volt olyan furcsa az az elhívás és az azután következő események szintén. A korabeli embernek - de valljuk be, a mainak is - feltűnik, hogy Jézus Máté vendéglátását élvezzi, s ennek megfogalmazásaként jegyzik meg: Íme, Jézus a bűnösök barátja.

Manapság számtalanszor kérjük Jézust, hogy legyen a vendégünk, s ebben az esetben igyekeznünk kellene megnyerni az ő barátságát is. Amikor egy szószéki szónok felszólít arra, hogy fogadjuk el Jézust, mint a bűnösök barátját, nagyon sokan kikérik maguknak. Egyrészt mert nem tartják bűnösöknek magukat, másrészt pedig azért, mert nem vállalnak barátságot a bűnösökkel. Ez így természetesen helyes és erkölcsös is lenne, ha a valóságban nem rajzolódná ki másképpen a helyes kép. Világi életünk családi képénél feltétlenül ki kell vetülnön a belső világunk képe is. Ma már időszerű arra is gondolni, hogy a háromdimenziós képhez mindent szeretne látni a kíváncsi ember. Sokszor még a fényképészt is. Éppen ezért a csoportképekről esetlegesen lekéselt barátunkat, lelki rezdüléseinket, múltunkat és jelenünket is látni akarja. Szerintem az ilyen ember bátor, az élet barátja, és ő már megtanulta, hogy amikor az élet tengerén hajóra száll, nem aggódik amiatt, hogy nem tud úszni; ha pedig repülőre ül, nem visz magával ejtőernyőt, pedig repülni sem tud. Ettől az embertársunktól kell megtanulni, hogy Jézus ott van mellettünk minden veszélyben, s ő igaz barátként nyújtja a kezét, sőt megtanít Isten atyai kezébe kapaszkodva bátran járni életünk sokszor hánykódó-zavaros vizein. Így hát minden feltételünk megvan arra, hogy, Jézus tanítása szellemében, hozzá barátként közeledjünk, s vállaljuk merészen vele a közösséget, a barátságot.

Kedves Testvéreim! Jézus a bűnösök barátja, s ennek bizonyítására itt áll előtünk Máté, a vámszedő esete. Ő egy olyan ember, aki éppen foglalkozásá-

nál fogva nem örvendhetett közkedveltségnek, sőt minden lehetőség természetesen kínálkozott fel arra, hogy a bűnös jelző illő legyen rá minden vonatkozásban. Jézus ennek tudatában kéri fel, hogy kövesse őt, sőt mi több, a vendégszeretetét is élvezze ennek a vámszedőnek. A megbélyegző kifejezés elhangzik tehát: Jézus, a bűnösök barátja.

Most egyenként meg kell kérdeznem titeket, hogy volt-e, van-e nektek egy jó barátotok? Egy olyan ember, aki más, mint véred, és mégis testvéred? Olyan, aki teljesen más, mint te, és mégis egy veled. Akivel te megosztod gondjaidat és ő benned álmodja magát az édig! Sokunknak van ilyen barátunk. Legtöbbször azonban éppen megbocsátó szeretetükön át vesszük észre, hogy milyen gyakran meghántjuk őket. Nagyon szeretjük a barátunkat és mégis vétkezünk ellene. Akkor szégyelljük igazán magunkat, amikor barátunk arcán felfedezzük a jézusi arcot s utána visszhangra talál lelkünkben: Íme Jézus, a bűnösök barátja. A megbánás pillanatában úgy érezzük, hogy szívünk csordulig megtelik szeretettel és többé már nem vagyunk és nem is voltunk soha vétkesek barátunkkal szemben.

Az orvos vagyis a názáreti Jézus megjelenik a betegnél, s lassan mi is átérezhetjük, hogy ránk is milyen találó. A beteg szeretne meggyógyulni, de ez a valóságban nem is olyan egyszerű, mert:

- vannak akik egészségesnek tartják magukat, s van is rá példa, hogy ez így igaz. Sokak erősek, nem fáj sehol, s ennek következtében nem is kell gondolniuk az orvosra. Legfennebb megállítják az utcán, vagy panaszoznak neki a rendelőben, ha valaki szeretettükön, barátukon akarnak segíteni. Előfordulhat az az eset is, amikor nem figyelünk oda betegségeinkre és sokkal nagyvonalúbbak vagyunk annál, hogy betegnek kiáltsuk ki magunkat. Betegségünk ellenére egészségeseknek mondjuk magunkat.

- van úgy is, amikor betegek vagyunk és panaszozkodunk is, de még mindig nem megyünk el az orvoshoz. Aztán előbb-utóbb csak rávesszük magunkat és elvégeztetjük a szükséges kivizsgálásokat. Lassan megérik bennünk a tudat, hogy addig keressük a gyógyító orvosunkat, amíg rajtunk segíteni tud.

- a bibliai jelképben a betegség a bűnt szemlélteti. Én megértem, hogy sokan állítják magukról, hogy nem bűnösök s ennek szellemében prédikálnak a lelkészek közül is nagyon sokan. De vajon mi a véleménye erről a felfogásról Istennek? A templomtól távol lévő, tőlünk, Jézus tanításaitól, Istentől távol élő embertársaink iránt való szeretete jelként kínálja Jézus az ő barátságát, s ennek elfogadása gyógyít meg, mentesít a kínzó érzésektől. Csak ezt kell meglátni, hogy a mai templomtalan időszak kellemetlen betegségében az „orvos” díjtalanul jön a házhoz és nem kezünk mozdulatát lesi, hanem sokat hántott lelkünkéből kitükröződő érzéseinket nézi - legtöbbször fénytelen arcunkon.

A mai alap gondolat negyedik figyelmeztetéseként Jézus arra kér bennünket, hogy tanuljunk meg a mai tanítást is. Azt ugyanis, hogy Isten irgalmas-ságot vár el tőlünk és nem áldozatot. Ez az intés így cseng a fülemben: Szép dolog a tiszta istentisztelet, s ez nem más, mint meglátogatni az özvegyeket és árvákat s lehajolni hozzájuk. Jézus ma ezt így mondaná: „Tévedsz testvérem, ha arra gondolsz, hogy a világ azt várja tőled, hogy tested, egészséged, életed áldozd oda neki. Csak annyi szükséges, hogy egészséges légy és maradj test-

ben és lélekben, elfogadd a barátságomat, nekem segíteni tudj abban a munkában, amelyre bátorsággal vállalkoztam: megtérésre hívogatni a bűnösöket, vigasztalni a bánatosokat, felemelni az elesetteket. Tudom, hogy ez nagy kérés s nagy áldozatot és sok lemondást követel, de gyönyörűséget szerez azoknak akik ezt vállalják.”

Kedves Testvéreim! Távol áll tőlem, hogy a gyülekezet tagjaira ráerőszakoljam a „betegség-bűnösség” érzetét. Sőt a barátságomra sem kényszerítek senkit. Ez istentiszteleti alkalom középpontjába azonban beállítom Jézus szerény hívogatását. Teszem ezt azért, mert meg vagyok győződve arról, hogy ő a tanításaival mindenkin segíteni akar, persze, aki hisz benne. Már rég elérkezett az idő arra, amikor mindenki abban a szellemben gyakorolhatja unitárius hitét, amelyben Isten hozzánk közel álló, szerető Atyának fogadhatja el. Azt is tudjuk, hogy ma már nekünk nem kell zsákba bújnunk s bűnbánattal nem kell fejünkre szórunk a hamut. De szólni, a hívó szóra válaszolni *most kell*. Be kell látnunk, hogy Jézus barátsága tartósabb minden más barátságnál!

Csak egyszer kell észrevennünk azt, hogy beteg lelkünk s hogy megtaláljuk Jézusban a gyógyító orvosunk. Ettől a pillanattól kezdve önmagunk orvososa és mások ápolójává is váltunk.

Sok Jézusi tanítást meghallgattunk már eddigi életünk folyamán, de itt arról van szó, hogy ezt meg is kell tanulnunk. Meglátni az özvegyeket és árvákat, s észrevenni végre, hogy sok esetben megfordult a sorrend. A segítségre szorulóak azok, akik hűségesen járnak a templomba, áldozatokat vállalnak, az egészségesek helyett is kitartóan imádkoznak. Ők azok, akik hozzánk is sokszor lehajolnak. Milyen hatalommal teszik ők mindezt? Azzal, amit Istentől kaptak. Itt az idő tehát, hogy hatalmasak legyünk mi is Jézus barátságának birtokában.

Jézus szavaival gyógyulásra, barátságra hívom az otthonmaradottakat, a beteges gondolkodásúakat, mindazokat, akik görcsösen ragaszkodnak a rohano világ gyógyítható betegségeihez. Atyafiúi szeretettel kérek, mondjátok meg nekik, hogy közülünk már nagyon sokan erőtlenek ahhoz, hogy megragadják életük csónakjának evezőjét. Azt is mondjátok meg, hogy Isten mégis gondoskodni fog az előhaladásukról. Tolmácsoljátok, hogy sokan már közülünk nem számíthatnak gyermekeik, unokáik segítségére sem, de azért nem esnek kétségbe. A legtöbben bízunk abban, hogy özvegységünkben és árvaságunkban sem vagyunk magunkra, mert „árváknak Atya, özvegyeknek bírása az Isten” (Zsolt 68,6). Ő vizsgálja meg akarátunkat és cselekedeteinket, s Isten tegyen képessé arra, hogy jó gyermekeinek bizonyuljunk, most, építő szándékunkban és halálunk óráján is. Szent nevének dicsőségére, mindannyiunk békességére és boldogságára. Ámen.

LÉTA SÁNDOR

LEGYEN A TI HITETEK SZERINT

Mt 9,27-31

Jézus valahányszor gyógyított, mindig hitet követelt: hiszed-e hogy meg tudom tenni? Úgy is mondhatnánk, hogy nem Jézus volt a gyógyító, hanem a beteg ember gyógyította meg saját magát hite, a gyógyítóba vetett bizalma által. Mint a felolvasott esetben: Jézus gyógyító hírében állott. Nemhiába, hogy ahol elhaladt, mindenütt melléje szegődtek a betegek, a gyógyulás reményében. Két vak szegődik melléje: Jézus megkérdezte tőlük: hiszitek-e hogy meg tudom ezt tenni? Igenlő válaszukra Jézus ezt mondotta: Legyen a ti hitetek által! Vagy a vérfolyásos asszony esetében: aki hátulról érintette meg az előtte menő Jézus ruhájának a szegélyét a gyógyulás reményében és hitében. Jézus észrevette, megfordult és ezt mondotta: Bízzál, a te hited megtartott téged! És a nő meggyógyult.

A mai modern technika és technológia világában, ahol az uralkodó elem az értelem, újból fel kell fedeznünk a hitnek erős és megtartó világát. Ez azért is lényeges, mert a mai tudósok kezdik megérteni, hogy a hit, a remény mennyire befolyásolja a fizikai világunkat és testi egészségünket, épségünket. Ezáltal feleletet kapunk a bibliai titokzatos gyógyításokra is, amelyeket Jézusnak tulajdonítottak. Meglátjuk, hogy nincsen semmi csodálatos, titokzatos bennünk, csak egy lelki folyamat, amelyik kihat és befolyásolja fizikai-teszt-biológiai életünk működését.

Egy könyvet olvasok: Joan Borysenko Törödni a testtel és figyelembe venni a tudatot címmel. A könyvben az író nő a Hit és remény ereje című fejezetben leír egy megtörtént esetet: az orvos egy súlyos rákos beteget kezel. A rák az immunrendszerrel súlyosan megtámadta. Az orvos az akkor hitelt érdemlő Krebiozen orvossággal kezelte a beteget. Rövidesen a rák terjedése leállt és a daganat is eloszlott. A beteget hazaengedték, mint aki látszólagosan meggyógyult. Néhány hónappal később az a hír terjedt el az újságokban, hogy a betegnek adott gyógyszer hatástalan, nem ér semmit. A volt beteg erről tudomást szerzett és daganata kiújult. Az orvos gyanakodva, hogy a beteg a hír hatására, az orvosságban megingott hite következtében esett vissza a betegségbe, azzal vigasztalta, hogy ő tökéletesítette a gyógyszert és ezzel fogja kezelni. Lényegében a beteget egyszerű desztillált vízzel kezelte. Az eredmény nem maradt el. A daganat újból eltűnt, a beteg helyrejött. De pár hónap múlva a kutatások behozták, hogy a Krebiozen nem ér semmit. A következménye az lett, hogy a beteg kiábrándult, nemcsak a gyógyszerből, de a kezelőorvosából is; a daganata ismét kiújult nemsokkal utána a beteg meghalt. Az író nő következtetése az, hogy a magatartásában és hite orvosában és a gyógyszer hatásos voltában nagyban befolyásolhatja bizonyos mértékben a betegség kimenetelét.